

Factsheet Vleesrunderen

De belangrijkste verschillen

		Gangbaar	Beter Leven 	Beter Leven 	Biologisch ¹
Stal oppervlakte per rund (700 kg.)		Geen eis	5,4 m ²	6,6 m ²	8,5 m ²
	Zachte ligplaats	Volledig rooster zonder zachte ligplek toegestaan	Zachte ligplaats, mag van rubber zijn	Zachte ligplaats van stro	Zachte ligplaats van stro
	Daglicht	Niet verplicht	Daglicht verplicht	Daglicht verplicht	Daglicht verplicht
Weidegang	Koeien, kalveren en ossen	Geen eis, wel praktijk	5 maanden 8 uur per dag	6 maanden 12 uur per dag	7 maanden 12 uur per dag
	Stieren	Stieren vanaf 8/12 maanden binnen gehouden	Stieren vanaf 1 jaar binnen gehouden	Stieren vanaf 1 jaar binnen gehouden	Stieren vanaf 1 jaar binnen gehouden
	Rassen met veel keizersnedes	Toegestaan	Verboden	Verboden	Verboden
	Kalf bij de moeder	Geen eis	min. 3 maanden	min. 3 maanden	min. 3 maanden
	Castreren & onthoornen	Mag onverdoofd	Alleen verdoofd en met pijnbestrijding erna	Alleen verdoofd en met pijnbestrijding erna	Alleen verdoofd en met pijnbestrijding erna
	Transportduur naar boerderij	19 - 29 uur ²	Max. 12 uur ³	Max. 10 uur ³	Max. 10 uur ³
	Transportduur naar slachterij	Geen limiet	Max. 4 uur	Max. 4 uur	Max. 4 uur

^{1.} Biologische producten krijgen automatisch het Beter Leven keurmerk met 3 sterren. De criteria zijn vastgesteld door Skal.

^{2.} 19 uur voor kalveren, 29 uur voor volwassen runderen. Na 24 uur rusten mag weer 19 respectievelijk 29 uur gereden worden.

^{3.} De transportduur geldt voor een leeftijd vanaf 5 maanden, onder de 5 maanden geldt een maximum transportduur van 8 uur.

Achtergrondinformatie

Huisvesting

De runderen lopen het grootste deel van het jaar buiten in de wei. Alleen als het buiten te koud is, of als het regent of sneeuwt, gaan de runderen voor enkele maanden naar binnen. Onder het Beter Leven keurmerk hebben de runderen meer ruimte en zijn de stallen open en fris. Voor gangbare bedrijven gelden geen minimumeisen voor staloppervlak, daglicht en frisse lucht.

Zachte ligplaats

In de stal moeten runderen onder het Beter Leven keurmerk permanent toegang hebben tot een zacht liggedeelte. Bij het Beter Leven keurmerk met 1 ster mag de zachte ligplaats ook uit een rubber mat bestaan, bij het Beter Leven keurmerk met 2 en 3 sterren moet dit stro zijn. Volledige, kale roostervloeren zijn onder het Beter Leven keurmerk verboden. In gangbare bedrijven worden deze wel gebruikt, een zachte ligplaats is daar niet verplicht.

Dag- en nachtritme

Onder het Beter Leven keurmerk hebben runderen in de stal natuurlijk daglicht. Hierdoor houden de dieren een normaal dag- en nachtritme. De runderen hebben een rustperiode van minstens 6 uur, met een laag lichtniveau. In gangbare bedrijven is daglicht in de stal niet verplicht.

Weidegang

Een groot gedeelte van het jaar (minimaal 150 dagen) lopen koeien met hun kalfjes en ossen buiten in de wei. Hoe meer sterren, hoe vaker en langer zij naar buiten mogen. In het weiland hebben de dieren alle ruimte voor hun natuurlijke kuddegedrag. Ze kunnen hier allemaal tegelijk grazen, herkauwen of rusten. In gangbare bedrijven is weidegang niet verplicht.

Geen keizersnede

Een aantal runderrassen, zoals Belgisch Blauwe en Verbeterd Roodbont, zijn zo extreem doorgefokt op dikke billen, dat de kalfjes standaard door de dierenarts met een keizersnede moeten worden gehaald. Zij kunnen niet op de natuurlijke manier geboren worden. Onder het Beter Leven keurmerk worden alleen rassen geaccepteerd waarvan vrijwel alle kalfjes op een natuurlijke manier geboren kunnen worden en daarbij zelden hulp nodig hebben.

Zogen

De meeste kalveren worden in het voorjaar geboren. Onder het Beter Leven keurmerk blijven de kalfjes minstens drie maanden bij hun moeder, net als in de natuur. In gangbare bedrijven zijn hier geen eisen aan verbonden.

Stieren castreren en onthoornen

Als kalf lopen stieren hun eerste levensmaanden bij hun moeder in de weide. Op een leeftijd van één jaar worden ze seksueel volwassen. Hierdoor kunnen ze gevaarlijk worden voor hun omgeving. Ze mogen daarom in groepen permanent binnen gehouden worden, totdat ze zwaar genoeg zijn om naar het slachthuis te gaan. De stierenstallen zijn ruim, voorzien van een zachte ligplaats, frisse lucht en daglicht.

Een alternatief voor het binnenhouden van volwassen stieren is ze op jonge leeftijd castreren. Dat castreren mag onder het Beter Leven keurmerk alleen gebeuren op een leeftijd jonger dan 2 maanden en dan onder verdoving en met pijnbestrijding achteraf.

Onthoornen is binnen het Beter Leven keurmerk toegestaan, maar alleen door een dierenarts onder verdoving en met pijnbestrijding achteraf.

Gezondheid

Een vaste rundveedierenarts stelt samen met de rundveehouder een gezondheidsplan op, waarin de doelstellingen voor beheersing en reductie van ziekten worden vastgelegd. Eén keer per jaar wordt dit gezondheidsbeleid geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Transport

Langdurige veetransporten zijn een bron van stress. Daarnaast is de kans op verwondingen en ziekten groot, soms zelfs tot sterfte aan toe.

Gangbaar mogen kalveren 19 uur vervoerd worden, dan moeten ze 24 uur rusten en mogen ze weer 19 uur worden vervoerd. Volwassen runderen mogen 29 uur vervoerd worden, dan moeten ze 24 uur rusten en mogen ze weer 29 uur vervoerd worden. Deze cyclussen mogen eindeloos herhaald worden, maar dat komt gelukkig weinig voor.

Kalveren tot een leeftijd van 5 maanden mogen onder het Beter Leven keurmerk niet langer dan 8 uur vervoerd worden. Vanaf 5 maanden mogen dieren maximaal 8 tot 12 uur vervoerd worden, afhankelijk van het aantal sterren.

Op een leeftijd van 24 tot 30 maanden gaan de volwassen runderen naar de slachterij. Dit transport mag maximaal 4 uur duren.

Je hebt veehouders die stierkalveren tot 8 maanden oud uit het buitenland halen. Als die rit niet voldoet aan de hiervoor genoemde maximale transporttijden, dan moeten de stierkalveren tussentijds na de toegestane transporttijd tijdelijk op een opvang vleesveebedrijf worden geplaatst voor minimaal 21 dagen. Daarna mogen ze alsnog vervoerd worden naar de Nederlandse mestrij (uiteraard binnen de daarvoor geldende transporttijd).